

Het college van
Burgemeester en Wethouders
Van de Gemeente Bloemendaal
Postbus 50,
2050 AB Overveen.

Bloemendaal, 14 februari 2012.

Betreft: Concept Bestemmingsplan Brederodelaan

Edelachtbare Dames en Heren,

Hiermede maken wij bezwaar, mede namens en voor de Mixed Hockey Club Houdt Braef Standt, tegen het voornemen een deel van onze sportvelden, de bestemming Sport te ontnemen en een bestemming Landschap te geven..

In uw notitie: Alternatieven kunstgras in een strandvlakte geeft u zelf aan welke argumenten pro- en contra zouden kunnen gelden.

Ons spreken de argumenten Pro Sport het meeste aan!

Een voor ons belangrijk aspect wordt hierbij echter niet genoemd.

Sinds HBS haar velden heeft aan de Brederodelaan - pas zo'n zestig jaar – is het sportterrein geweest. Voor de Gemeente Bloemendaal en haar bestuurders is het altijd een doelstelling geweest – gezien alle bestemmingsplannen, die geldend waren – dat daar sportvelden lagen.

Sinds zo'n zestig jaar is de bevolking van Bloemendaal en zelfs die van Nederland niet onaanzienlijk toegenomen. Maar het deel van ons land, dat als natuurgebied is bestemd, is in de laatste honderd jaar gestegen van 5 % tot 7 % van de totale oppervlakte. In Bloemendaal is het HBS terrein al die tijd geen meter uitgebreid. Wel is het terrein intensiever gebruikt, maar misschien is dat wel het gevolg van de groei van de bevolking, waar wij geen vat op hebben. Maar wij voeren wel overheidsbeleid uit door mensen sportgelegenheid te bieden.

Dus waarom zou nu ineens een deel van ons terrein als landschap/natuurgebied bestemd moeten worden?

Buro Adrichem heeft in 2009 een goed rapport gemaakt over landschapswaarden in de Gemeente Bloemendaal. Landschapswaarden worden daarin ook terecht gedefinieerd als ter instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden.

In het rapport 2011 van Buro Adrichem lijkt dit uitgangspunt echter vergeten te worden als dan de eerste 25 meter vanaf de weg gezien, plotseling lijken te voldoen aan de bestemming Landschap..

2012007917

Even ter herinnering: Sinds de middeleeuwen nam het verkeer tussen het noordelijke naar het zuidelijke deel van Holland toe. Daarbij waren tal van reizigers, die om hun moverende redenen niet door Haarlem wilden. Dit pad is in onze gemeente nog steeds op diverse plekken aanwezig. Langs deze “weg” ontstond bebouwing en begrazing. In de zestiende en zeventiende eeuw werden deze velden gebruikt als bleekvelden. Naar de normen van nu, zouden de velden van HBS dan ook de bestemming “industrie-gebied” hebben gehad!

Nadien zijn deze gebieden zeer verschillend gebruikt. Zo heeft het terrein pal naast HBS op de open strandvlakte eerst een bestemming openbare nutsbedrijven (Provinciaal Ziekenhuis) gehad en daarna een bestemming woonwijk gekregen. Maar meer nog, van enige open strandvlakte is niets meer over en dankzij bebouwing en bebouwing is een geheel nieuw landschap ontstaan, wat de huidige bewoners ook wel mooi zullen vinden!

In de notitie “Alternatieven kunstgras in open strandvlakten” worden impressies weergegeven van de huidige situatie voor en na toevoeging van KG-4. De eerlijkheid gebied mij te constateren, dat de verschillen naar de horizon toe nauwelijks zichtbaar zijn. Wat wel stoort aan de foto's is dat deze genomen zijn op de vierkante meter, van waaraf het lijkt of de bebouwing rond het veld niet bestaat. Of zijn deze wegretoucheert? Als wij op de Brederodelaan ter hoogte van het midden van de velden van HBS staan, naar de horizon kijken, zien wij links het nieuwe fraaie clubhuis van HBS door de architect keurig ingebed in de duinrand, rechts daarvan een gelukkig minder hoog flatgebouw op de duinrand en vervolgens, rechts daarvan een woonwijk (Park Brederode) nu nog niet al te nadrukkelijk zichtbaar, maar als die geheel klaar is.....En hoe passen de velden van HBS in dit geheel? Dat zijn toch sportvelden van voren naar achteren? Daarbij moet niet vergeten worden, dat KG-5 – een z.g. half veldje -, waar al wel een vergunning voor is afgegeven, ook niet op de foto's staat.

Wat zegt de wetenschap:

Landschap kan worden benaderd als “object als sociaal construct en als stelsel van persoonlijke waarden, maar bovenal is het de leefomgeving van mensen”.

In de literatuur treffen we tal van verschillende definities van landschap aan;:

1. Een geheel van geologische, biologische en cultuurhistorische elementen, die met elkaar in een gegeven gebied, één geheel vormen en in één keer zichtbaar zijn.- landschap als element.
2. Een “totaalbeeld, dat aan de aardoppervlakte waarneembare verschijnselen te zien geven” – landschap als beeld.
3. Een “gebied zoals dat door mensen wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke en/of menselijke factoren en de interactie daartussen” – landschap als gebied.
4. Een “complex van relatiestelsels, tezamen een herkenbaar deel van het terrestrisch aardoppervlak vormend, dat gemaakt is en in stand wordt gehouden door de wisselwerkingen van levende en niet-levende natuur, inclusief de mens – landschap als ecosysteem.

Voldoet de eerste 25 meter vanaf de weg als zelfstandig “landschap”, gegeven de in de wetenschap ontwikkelde definities van wat landschap is, als hiervoor omschreven?

Wat zou dan ook de reden kunnen zijn, om de eerste 25 meter vanaf de weg in een bestemmingsplan, de bestemming landschap te geven, terwijl volgens alle definities het om sportvelden gaat? En... waarom dan niet de eerste 25 meter aan de andere kant van de weg?

In het concept bestemmingsplan van Bloemendaal, dat in januari 2012 aan de Gemeenteraad is verzonden, staat het gehele terrein van HBS geel ingetekend: als sportvelden. Waarom zou daar dan afgeweken van moeten worden?.

Wij hebben B & D Natuuradvies te Haarlem eveneens gevraagd naar hun opinie omtrent de rapporten van Buro Adrichem. Hun opinie vindt u als bijlage. Zij geven aan, dat uitsluitend naar "Landschap" is gekeken en alle overige elementen, die in een belangenafweging zouden moeten worden meegewogen, niet vermeld worden. Het is in feite een eenzijdige benadering, waarin sport niet lijkt te bestaan.

Door een deel van onze sportvelden een landschapsbestemming te geven zal HBS zijn functie als sportclub, die open staat voor mensen, die willen bewegen, nog maar beperkt waar kunnen maken. Wij pleiten er dan ook voor de bestemming sport voor onze sportvelden te behouden.

Hoogachtend

Stg Exploitatie Accommodatie HBS

H.B. Westermoud, rz/penn.meester

MHC Houdt Braef Standt

p.o.

D.E.M. Achterberg, voorzitter

Beknopte beschouwing van rapporten over de sportvelden langs de Brederodelaan te Bloemendaal

b&d Natuuradvies Haarlem januari 2012 in opdracht van MHC HBS

1.1 Inleiding, aanleiding en doel

Mixed hockeyclub HBS wil een vierde kunstgrasveld aanleggen om de ledengroei op te vangen. Het ruimtelijk beleid van de gemeente Bloemendaal wijst in principe realisering van kunstgras in de zone langs de Brederodelaan af. Dit wordt beschreven in de structuurvisie en bijbehorende landschapsbeschrijving die de gemeente liet opstellen (Bloemendaal 2010, Buro Adrichem 2009). Dat ruimtelijke beleid is overgenomen in de sportnota (Bloemendaal 2011), maar de sportnota geeft ook aan aanvragen te zullen afwegen (zie verder).

Aanvullend lijkt het ruimtelijke beleid door de gemeente te worden onderbouwd in enkele rapporten over sportvelden (Buro Adrichem 2010, 2011). Deze notitie is de reactie van b&d Natuuradvies op het verzoek van MHC HBS de rapporten van Buro Adrichem over de sportvelden te beschouwen. Bij deze notitie zijn geen nieuwe gegevens betrokken en worden de effecten van kunstgrasvelden op natuur en of van een toename aan kunstgrasvelden op natuur niet beschouwd.

1.2 Beschouwing

De rapporten die zijn beschouwd zijn:

- Buro Adrichem 2010. Sportvelden in Bloemendaal. Hoe kunnen de sportvelden worden geïntensiveerd in combinatie met het behouden en versterken van de landschappelijke waarden? Opdrachtgever: gemeente Bloemendaal Datum: 23 november 2010.
- Buro Adrichem 2011. Kunstgrasvelden langs de Brederodelaan - Bloemendaal. Opdrachtgever: Gemeente Bloemendaal. Datum: 12 september 2011.

De rapporten van Buro Adrichem betreffen 'landschapsrapporten'. Er wordt gekeken naar ruimtelijke aspecten en dan vooral naar visuele ruimtelijke aspecten. In het bijbehorende achtergronddocument, de landschapsbeschrijving (Buro Adrichem 2009) wordt de referentiesituatie weergegeven in een aantal profielen, inclusief een beschrijving van de afwijking zoals die in de huidige situatie is te constateren. Dit rapport is onderbouwd met historische kaarten, bodem en geomorfologische kaart. De bedoeling van een dergelijke referentie is om er mogelijke ingrepen tegen af te zetten en te beoordelen in welke mate er sprake is van herstel van de referentiesituatie, dan wel juist de afwijking daarvan. In de rapporten over de sportvelden (Buro Adrichem 2010 en 2011) lijkt te worden verwezen naar die landschapsbeschrijving en het daaruit voortvloeiende beleid, de structuurvisie. Verder wordt de 'beleving' van de strandvlakte beschreven en geïllustreerd met foto's en tekeningen.

Behalve een landschappelijke beschrijving, worden in de rapporten over de sportvelden (Buro Adrichem 2010, 2011), richtlijnen gegeven voor inpassing van de sportcomplexen in het landschap. In het rapport uit 2011 wordt gezocht naar mogelijkheden de sportparken intensiever te gebruiken en toch de karakteristieken van de strandvlakte te behouden. Naar oplossingen buiten de bestaande sportparken, het gebied dat is beschreven, wordt niet gekeken. Vermoedelijk viel dit buiten de opdracht aan Buro Adrichem.

Wat opvalt is dat verschillende aspecten/belangen in deze rapporten niet worden benoemd. Het gaat uitsluitend over 'landschap'.

Het belang van ecologie of natuur wordt niet bekeken behoudens globaal het beleid dat daarover gaat. De karakteristieke en andere natuurwaarden die aan de binnenduinrand en aansluitende historische strandvlakten aanwezig zijn, of zouden kunnen ontstaan, worden niet besproken. Vermoedelijk was dit ook geen onderdeel van de opdracht van Buro Adrichem.

Ook andere belangen, zoals sport of recreatie worden in de rapporten van Buro Adrichem (2010 en 2011) niet genoemd.

De uitgangspunten voor de rapporten waren landschapsarchitectonisch van aard. Met name de structuurvisie (gemeente Bloemendaal 2010) en de landschapsbeschrijving daarbij (Bureau Adrichem 2009), waarin Bloemendaal het ruimtelijk beleid verwoord, waren vermoedelijk uitgangspunt.

1.3 Conclusie

De landschapsbeschrijving (Buro Adrichem 2009) lijkt gedegen opgebouwd. De twee andere rapporten (Buro Adrichem 2010 en 2011) zijn subjectiever dan de landschapsbeschrijving (Buro Adrichem 2009). Er is voor gekozen om het aspect 'beleving' een rol te laten spelen bij de beoordeling. Naar de effecten op de natuur van kunstgrasvelden en van een verandering naar meer kunstgrasvelden is in deze rapporten niet gekeken.

De meeste adviezen uit het rapport 'Kunstgrasvelden langs de Brederodelaan - Bloemendaal' van Buro Adrichem (2011) kunnen overgenomen worden. Er worden uitsluitend inpassingsmaatregelen genoemd. Die hebben dus uitsluitend betrekking op het in het rapport besproken gebied. Voor ruimtelijke adviezen moeten de andere aspecten, zoals natuur betrokken worden bij keuzes. Mogelijk maakt dat een andere ruimtelijke keuze te verantwoorden. Ook is het mogelijk dat er voor diverse aspecten een ander resultaat wordt geboekt als oplossingen worden meegenomen die buiten de door Adrichem beschreven locaties liggen, of als ontwikkelingen buiten de de door Adrichem beschreven locaties meegewogen worden bij de beoordeling.

Zoals gezegd is naar andere belangen dan het (visueel) landschappelijke niet gekeken en uit de rapporten wordt niet duidelijk hoe de gemeente een belangenafweging maakt, maakte en zal maken tussen landschap/ natuur/ recreatie/ bewonersbelangen enzovoort en niet te vergeten sport. Deze onderwerpen maakten vermoedelijk geen deel uit van de opdracht van Buro Adrichem en het is aan de bestuurders om voldoende informatie over de verschillende belangen te verzamelen en op basis daarvan beleid te ontwikkelen. De sportnota (Bloemendaal 2011) zegt wel het een en ander over belangenafweging en houdt de weg naar een afweging aan de hand van een aanvraag open. Zie kader hiernaast.

1.4 Bronnen

Website: [Http://www.Bloemendaal.nl](http://www.Bloemendaal.nl)

Buro Adrichem 2009. Landschapsbeschrijving Gemeente Bloemendaal.

Opdrachtgever: Gemeente Bloemendaal. Datum: 10 september 2009.

Buro Adrichem 2010. Sportvelden in Bloemendaal. Hoe kunnen de sportvelden worden geïntensiveerd in combinatie met het behouden en versterken van de landschappelijke waarden? Opdrachtgever: gemeente Bloemendaal Datum: 23 november 2010.

Buro Adrichem 2011. Kunstgrasvelden langs de Brederodelaan - Bloemendaal.

Opdrachtgever: Gemeente Bloemendaal. Datum: 12 september 2011.

Gemeente Bloemendaal 2010. Structuurvisie Bloemendaal. Corsa: 2010023629.

Gemeente Bloemendaal 2011. Sportnota Sport op eigen benen 2011.

Uitgangspunt 4 uit Sport op eigen benen: (Bloemendaal 2011)

Bij het geven van medewerking aan de uitbreiding of wijziging van sportcomplexen al of niet als gevolg van groei van sportverenigingen vindt een afweging plaats van belangen van de sport en sporters, natuur, milieu, verkeer en omwonenden; medewerking wordt gegeven als de belangenafweging uitvalt in het voordeel van de sportvereniging.

§ Vanuit de sport bezien werken wij mee aan verzoeken van sportverenigingen tot aanleg van kunstgrasvelden en het aanbrengen van verlichting.

§ Wij wensen een afweging van alle relevante belangen te maken op één plaats en voor zover mogelijk binnen één procedure. Het publiekrecht (bestemmingsplan) is daarvoor het meest geschikt, omdat het de meeste rechtszekerheid biedt. Bij de herziening van bestemmingsplannen wordt dat geregeld. Tot aan dat moment vindt belangenafweging plaats zowel publiekrechtelijk (bouwverordening, natuurwetten) als privaatrechtelijk (verkeer, omwonenden) op basis van afspraken met de sportverenigingen.

§ Als belangenafweging plaatsvindt op publiekrechtelijk niveau en deze uitvalt in het voordeel van de sportvereniging, wordt op basis van het privaatrecht (huurovereenkomst) toestemming verleend en verder geen afweging meer gemaakt.

§ Het landschapsadvies vormt geen onderdeel meer van de sportnota. Het advies, voor zover het relevant wordt bevonden, wordt vertaald in algemeen beleid dat opgenomen kan worden in bestemmingsplannen.